

Esko Kykkänen

**AVOINTA KESKUSTELUA,
TROLLAAMISTA VAI JOTAIN SILTÄ
VÄLILTÄ?**

Kommentointityylit Ylen verkkouutisissa

Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta

Kandidaatintutkielma

Joulukuu 2022

TIIVISTELMÄ

Esko Kykkänen: Avointa keskustelua, trollaamista vai jotain siltä väliltä? – Kommentointityylit Ylen verkkouutisissa
Kandidaatintutkielma
Tampereen yliopisto
Viestinnän monitieteinen tutkinto-ohjelma
Joulukuu 2022

Kandidaatintutkielmassani tarkastelen verkkouutisten kommentointia Ylen alustoilla ja sitä, miten eri juttuaiheiden ja -tyyppien kommentointityylit eroavat toisistaan. Kommentointia voidaan pitää keinona osallistaa yleisöä ja saada lukijoilta suoraa palautetta uutisartikkeleista. Kommentointimahdollisuudella voidaan myös tavoitella demokratian tukemista ja moniäänistä keskustelua. Verkkokeskustelu nähdään kuitenkin usein negatiivisena ja ilkeämielisenä, joten verkkouutisten kommentoinnin mahdolliset tavoitteet eivät täysin vastaa mielikuvia internetissä käydystä keskustelusta.

Tarkastelin tutkielmassani keskusteluanalyysin avulla sitä, miten eri juttuaiheiden ja -tyyppien kommenttiosioissa käydyt keskustelut eroavat toisistaan. Aineistonani toimivat Ylen verkkosivuilla julkaistujen politiikkajutun, urheilujutun ja kolumnin alle kertyneet kommentit. Luokittelin kommentit neljään kategoriaan niiden toteuttaman tarkoituksen perusteella. Kategoriat olivat informointi, pohtiva keskustelu, palautteenanto ja disinformointi. Vertasin kommenttien jakautumista eri kategorioihin juttujen välillä ja selvitin näin, miten kommentointityylit eri juttujen alla eroavat toisistaan.

Kommentoinnin tarkoituksista ylivoimaisesti eniten aineistossani esiintyi pohtivaa keskustelua. Tähän kategoriaan sijoittuneet kommentit olivat tyyliltään deliberatiivista mielipiteiden ilmaisua. Toiseksi eniten aineistosta löytyi informoinnin tarkoitusta toteuttavia kommentteja, jotka puolestaan keskittyivät uuden tiedon ja vaihtoehtoisten näkökulmien tarjoamiseen. Palautteenannon tarkoitusta esiintyi aineistossa kolmanneksi eniten ja kategoriaan kuuluvat kommentit keskittyivät lähinnä kiittelemään tai kritisoimaan juttua. Disinformoinnin tarkoitusta aineistoni kommentteista ei löytynyt lainkaan.

Tutkimuksen perusteella voidaan päätellä, että uutisjuttujen kommentointityylit ovat hyvin samankaltaisia jutun aiheesta riippumatta. Juttutyypin mukaan eroja kuitenkin löytyy, sillä aineistossani kolumnin kommenttiosiossa käyty keskustelu eroaa selkeästi kahden muun jutun kommentoinnista.

Avainsanat: verkkokomentointi, trollaaminen, kommentointityylit, osallistaminen, verkkokeskustelu

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	1
2	AIEMPI TUTKIMUS JA ONGELMANASETTELU	3
	2.1 Miksi verkkouutisia voi kommentoida netissä?	3
	2.2 Synkkä osallistuminen kommenttiosioissa.....	4
	2.3 Kommentoinnin määrittely ja kommenttien tarkoitukset.....	5
	2.3.1 Miten keskustelu verkkouutisten alla määritellään?.....	5
	2.3.2 Kommenttien tarkoitukset	6
	2.4 Muusta aiemmasta verkkokommentoinnin tutkimuksesta	7
	2.5 Tutkimuskysymys	9
3	AINEISTO JA MENETELMÄ	11
	3.1 Aineiston hankinta ja esittely	11
	3.2 Menetelmä	13
4	ANALYYSI JA TULOKSET	15
	4.1 Aineiston luokittelu	15
	4.2 Informoinnin tarkoitus kommenteissa	18
	4.3 Pohtivan keskustelun tarkoitus kommenteissa	20
	4.4 Palautteenannon tarkoitus kommenteissa	22
	4.5 Disinformoinnin tarkoitus kommenteissa	23
	4.6 Tulokset ja päätelmät.....	24
	4.6.1 Kommentoinnin tarkoitukset Ylen kommenteissa	24
	4.6.2 Kommentoinnin erot.....	25
	4.6.3 Aineiston arviointi.....	26
5	YHTEENVETO JA POHDINTA.....	28
	LÄHTEET	30
	AINEISTOT	32

1 JOHDANTO

Verkossa käytyä keskustelua leimaavat usein aggressiivisuus, pahantahtoisuus ja suoranainen trollaaminen (esim. Kangaspunta 2021). Uutismedioiden verkkojulkaisuissakin keskustelu saattaa äityä aika ajoin kiivaaksi ja kommentointi muuttuu keskustelusta väittelyksi.

Ylen teettämään suomalaista keskustelukulttuuria kartoittavaan Hyvin sanottu - tutkimukseen vastanneista yli 80 prosenttia kaipaakin mediaan ja sosiaaliseen mediaan enemmän asiallisuutta ja kunnioitusta muita kohtaan. Lisäksi 73 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että lähes riitelymäinen keskustelu on lisääntynyt. (Yle 2022.) Samaan aikaan verkkouutisten kommenttikentät ovat jatkuvasti kovemmallalla käytöllä (Ziegele ja Quiring 2013), ja kommentointi internetissä ylipäänsä muodostuu yleisimmäksi käyttäjien luomaksi sisällöksi (Calabrese ja Jenard 2018).

Toisaalta uutismedioiden omat kommentointiohjeet painottavat keskusteluun osallistuvilta asiallisuutta ja rakentavuutta kommentoinnissaan. Esimerkiksi Ylen keskusteluohjeissa toivotaan keskustelua ”hyvässä hengessä ja muiden keskustelijoiden näkemyksiä kunnioittaen” (Yle 2019).

Mielikuvat kommenttiosioissa käydystä keskustelusta ja uutismedioiden omat tavoitteet eivät siis kaikilta osin kohtaa. Kandidaatintyössäni tarkastelen ilmiötä vertailemalla Ylen verkossa julkaistujen juttujen kommenttiosioissa käytyjä keskusteluja toisiinsa. Pyrkimyksenäni on selvittää, millaista keskustelua kommenteissa käydään, onko eri juttutyyppeiden ja -aiheiden kommentoinnissa eroja ja miten kommentointityylit eroavat eri juttujen välillä. Sivuan työni teoriaosuudessa myös verkkokommentoinnin roolia journalismissa ja sitä, miksi siihen halutaan tarjota mahdollisuus.

Eryteisesti verkkouutisten kommentointia käsittelevää tutkimusta on tehty suomeksi verrattain vähän, ja verkkokeskusteluja yleisemmin onkin tutkittu eritoten käyttäjien sisällöntuotannon näkökulmasta (Kangaspunta 2016). Tutkijat ovat myös keskittyneet kommentointiin uutismedian näkökulmasta ja verkkokeskusteluun uutisten alla

vuorovaikutuksen muotona (Kangaspunta 2021). Lisäksi internetin kommentointialustoja on vertailtu lehtien yleisönosastoihin (Pietilä 2001). Kandidaatintutkielmani kaltaista juttujen eri aihealueisiin perustuvaa kommentointityylien vertailua ei ole tehty, joten tutkielman aihetta voidaan pitää merkityksellisenä avauksena laajempaan verkkouutisten kommentoinnin ja uutisten alla käydyn keskustelun analysointiin.

Tutkielmassani käyn vuoropuhelua Mark Ziegelen ja Oliver Quiringin (2013) esittelemien kommenttien tarkoitusten kanssa. Lisäksi tarkastelen Thorsten Quandtin käsitteen dark participation (2018), eli suomeksi synkkä osallistuminen (Iivanainen 2019), esiintymistä kommenttiosioissa.

Toisessa luvussa avaan kommenttien tarkoitusten jaottelua ja synkän osallistumisen käsitettä tarkemmin ja selitän, miten ne näkyvät työssäni. Lisäksi käyn läpi, miksi uutismedia haluaa ylipäänsä mahdollistaa kommentoinnin alustoillaan ja miten kommentointi ja verkkokeskustelu ymmärretään tässä tutkielmassa. Kolmannessa luvussa esittelen kandidaatintutkielmassani käytetyn aineiston ja sen hankkimisen perusteet. Lisäksi perehdyn tutkimusmenetelmänä käyttämäni keskusteluanalyysiin ja selvennän, miten sitä voidaan hyödyntää verkkokeskustelujen tutkimisessa. Neljännessä luvussa avaan analyysini tuottamia havaintoja juttujen kommentoinnin tyylistä, synkän osallistumisen esiintymisestä sekä kommenttien tarkoitusten jakautumisesta. Viidennessä ja viimeisessä luvussa pohdin vielä tutkielmani lähtökohtia ja sen suhdetta mahdolliseen tulevaan tutkimukseen verkkouutisten kommentoinnista.

2 AIEMPI TUTKIMUS JA ONGELMANASETTELU

Seuraavissa osioissa käyn läpi tutkielmani teoriataustaa. Esittelen tutkimuskysymykseni ja käyn läpi, miksi verkkouutisten yhteydessä tarjotaan mahdollisuus kommentointiin, miten kommentointi määritellään, millaisia tarkoituksia kommentoilla voi olla ja miten synkkä osallistuminen liittyy tutkielmaani.

2.1 Miksi verkkouutisia voi kommentoida netissä?

Verkkouutisten kommentointimahdollisuudet voidaan nähdä osana monipuolista mielipiteenvaihtoa ja demokratian kannalta tärkeää kansalaiskeskustelua, kuten esimerkiksi Ylen kommentointiohjeissa (2019) ja Tapani Iivanaisen pro gradu -tutkielmassa (2019) todetaan.

Ylen kommentointiohjeissa toivotaan moniäänistä ja muita kunnioittavaa keskustelua. Lehden omat ohjeet ovat tältä osin siis kohtalaisen selkeät ja rajaavat. Ohjeissa peräänkuulutetaan myös jutun aiheesta pysymistä, näkemysten perustelua ja samojen asioiden toistamisen välttämistä. Keskusteluohjeissa mainitaankin heti aluksi, että Yle pyrkii tukemaan ”demokratiaa ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksia moniäänisellä keskustelulla”. (Yle 2019.) Yle haluaa siis keskusteluohjeidensa perusteella selvästi tarjota alustan asialliseen keskusteluun, jossa esitetään monipuolisia näkemyksiä kyseessä olevan jutun aiheesta.

Iivanainen selvitti tutkielmassaan suomalaisten uutismedioiden verkkokomentointiin liittyviä käytäntöjä haastatteluiden avulla. Haastateltavien näkemykset verkkokomentoinnista olivat hänen mukaansa enimmäkseen positiivisia. Kommentointi nähtiin hyvänä keinona osallistaa yleisöä ja saada lukijoilta suoraa palautetta, vaikka kritiikkiä internetin keskustelukulttuuria kohtaan esitettiin myös. Iivanaisen haastattelema Ylen edustaja totesi lisäksi keskustelualustan ja -mahdollisuuksien ylläpitämisen olevan tärkeää. Ylellä keskustelun laatu nähtiin kommenttien määrää tärkeämpänä tekijänä. (Iivanainen 2019.)

livanaisen haastatteleminen uutismedian edustajien tapaan myös tutkijat ovat nähneet yleisön osallistamisen journalismiin positiivisena seikkana demokratian edistämisen, faktantarkistuksen ja uutismedian avustamisen kautta, kuten Westlund ja Ekström tunnistavat (2018). Westlund ja Ekström toteavat kuitenkin, ettei yleisön osallistamista tulisi nähdä yksinomaan hyvänä seikkana ja että osallistamisella saattaa olla myös negatiivisia vaikutuksia. Heidän mukaansa tutkijoiden tulisi tarkemmin tunnistaa osallistumisen luonne ja tarkastella uutismedioiden käsitystä osallistumisen positiivisuudesta. (emt., 6–8)

Myös Thorsten Quandt tunnistaa olleensa osallisena tutkijoiden innostuneeseen asenteeseen kommentointimahdollisuuksista ja yleisön osallistamisesta ”journalismin pelastuksena” (Quandt 2018, 44). Quandt kuitenkin toteaa, että tämä innostus oli osittain väärin arvioitua ja naiivia (emt., 44.)

2.2 Synkkä osallistuminen kommenttiosioissa

Thorsten Quandt on esitellyt käsitteen *dark participation* eli *synkkä osallistuminen*. Quandtin mukaan kääntöpuolena yleisön osallistamisessa kommenttien avulla on pahantahtoisten ja trollaavien kommentoijien keskittyminen lehtien kommenttipalstoille. Ihmiset eivät siis osallistu uutisten tekemiseen positiivisesti tai neutraalisti, vaan jättävät kommentteja esimerkiksi disinformaation levittämiseksi. (Quandt 2018, 40)

Quandt kuitenkin muistuttaa artikkelissaan, ettei kaikki osallistuminen verkon keskusteluareenoilla ole suinkaan synkän osallistumisen kaltaista, ja että kauhukuviin ja ongelmiin keskittyvä media-analyysi on osaltaan kolikon kääntöpuoli. Sekä naiivi ajatus yleisöjen osallistamisesta journalismin pelastajana että verkkokomenttien negatiivisten puolten ylikorostaminen ovat ääripäitä. Hän tunnistaa verkon keskustelukulttuurin ongelmaksi, mutta toteaa ettei tutkimuksessa tulisi keskittyä vain mustavalkoiseen kahtiajakoon, vaan pikemminkin käsittelemään ongelmaa laajasti eri näkökulmista. (emt., 44–45)

Verkkouutisten kommentoinnin moderoinnin ja faktantarkistusjärjestelmien asentamisen Quandt mainitsee eräänlaisena yrityksenä korjata kommentoinnin ongelmia jälkikäteen (emt., 43). Pessimistinen näkemys, joskin varmasti harkitun provosoitu, tarjoaa kiintoisan näkökulman kandidaatintutkielmani analyysiin. Jos esimerkiksi moderointi on lähinnä epätoivoinen yritys korjata verkkokommentoinnin ongelmia, löytyykö kommenttiosioista synkän osallistumisen kaltaisia kommentteja, ja missä määrin. Lisäksi tutkimuskysymykseni kannalta on oleellista selvittää, esiintyykö toisten aihealueiden jutuissa enemmän mahdollista synkkää osallistumista kuin toisten. Synkkä osallistuminen muodostaa yhden tutkielmassa käsitellyistä kommentoinnin tarkoituksista, joita esittelen seuraavissa osioissa.

2.3 Kommentoinnin määrittely ja kommenttien tarkoitukset

Seuraavaksi esittelen työssäni käytetyn tavan määrittellä kommentoinnin ja sen mahdolliset tarkoitukset. Osion tarkoituksena on selkeyttää sitä, miten työssäni ymmärrän kommentoinnin ja millä tavoin aion tarkastella kommentoinnin eroja eri aihealueiden juttujen välillä.

2.3.1 Miten keskustelu verkkouutisten alla määritellään?

Kandidaatintyöni teoriataustana toimivat osaltaan aiempi tutkimus verkkokeskustelusta, sekä tutkimus nimenomaisesti verkkouutisten kommenteista. Aiheet ovat samankaltaisia, mutta eroavat kuitenkin tietyssä määrin toisistaan.

Esimerkiksi verrattuna vaikkapa sosiaalisessa mediassa käytyyn verkkokeskusteluun, pidän selkeänä erottavana tekijänä verkkouutisten kommenttiosioissa uutisjutun läsnäoloa. Aiempi tutkimus uutisjuttuihin liittyvästä kommentoinnista osoittaa, että jutun sisältö itsessään vaikuttaa kommentointiin (Ziegele ym. 2018). Tietyt *uutistekijät* (eng. news factors) kuten kiistanalaisuus (controversy), vaikuttivat siihen, millaisia kommentteja keskustelijat julkaisivat (emt., 1420). Lisäksi *keskustelutekijät* (discussion factors) kuten kysymykset (questions) ja aiheesta poikkeaminen (topic drift) puolestaan kuvaavat sitä, minkälaiset kommentit synnyttävät jatkokommentteja (emt., 1423).

Myös Veera Kangaspunta määrittelee väitöskirjassaan verkkouutisten kommentoinnin selkeästi muusta verkkokeskustelusta, kuten keskustelufoorumeista ja sosiaalisesta mediasta, eroavaksi. Hänen mukaansa verkkouutisten alla käydyissä keskusteluissa kommentoijat pääsevät esittämään mielipiteitään samassa julkisessa tilassa kuin esimerkiksi uutisjutussa esiintyvät asiantuntijat. Tämän lisäksi uutinen ei Kangaspunnan mukaan yksinomaan ohjaa kommentointia, vaan mahdollistaa sitä ja avaa sille julkista tilaa. (Kangaspunta 2021, 26–27.)

Käytän verkkouutisten kommentoinnin määrittelyyn Ziegelen ja Quiringin (2013, 131) tutkimusta, jossa kyseinen verkkokeskustelun muoto nähdään *median herättämän ihmistenvälisen viestinnän* (media-stimulated interpersonal communication, MCIS) alakategoriana. He ymmärtävät kommentin ”tietokonevälitteisenä, kirjallisena ja julkisena MCIS:n alakategoriana, joka on julkaistu joukkotiedotusvälineen verkkosivuilla uutisjutun yhteydessä” (emt., 131). Sarja tällaisia kommentteja kategorisoidaan keskusteluksi.

Ziegelen ja Quiringin käyttämän määritelmän puitteissa voidaan luoda käsitys uutisten kommenteissa käydyn keskustelun eräänlaisesta arvosta tarkastelemalla kommenttien määrää ja attribuutteja, kuten toteutuneiden vuorovaikutusten määrää (emt., 131). Tämä kategorisointi määrittelee siis verkossa käytävälle keskustelulle raamit, joita kandidaatintyössäni käytän kommenttien analysoimiseksi.

2.3.2 Kommenttien tarkoitukset

Ziegele ja Quiring (2013) esittelevät myös yhteenvedon muissa tutkimuksissa havaituista määritelmistä verkkouutisten kommenttien tarkoituksille. Heidän mukaansa kommenteissa on havaittavissa samoja piirteitä kuin verkon ulkopuolella käytävästä mediavetoisesta ihmistenvälisestä viestinnästä, mutta joitakin eroja saattaa löytyä (emt., 132).

Ziegele ja Quiring yhteenvedossa (emt., 132–133) esitellään verkkouutisten kommenteille seuraavanlaisia tarkoituksia:

Informointi/suostuttelu: Käyttäjät saattavat tarjota kommenttiosioissa toisenlaisia näkökulmia journalistien käsittelemiin aiheisiin tuomalla esiin esimerkiksi omakohtaisia kokemuksiaan, lisäargumentteja tai jakamalla linkkejä muihin tietolähteisiin.

Deliberaatio/pohtiva keskustelu: Verkkokomentoinnin interaktiivisuus ja tilanteen anonyymiys mahdollistavat deliberatiivisen keskustelun käymisen esimerkiksi poliittisista aiheista. Näin ollen verkkouutisten kommenttiosioissa monenlaiset mielipiteet ja äänet pääsevät kuuluviin, ja saavat tilaa ja näkyvyyttä.

Palautteenanto: Kommentointimahdollisuuden tarjoavat joukkotiedotusvälineet saatetaan nähdä paremmassa valossa ja esimerkiksi luotettavampina kuin ne, jotka eivät tätä mahdollisuutta tarjoa. Kommenteista voi taten olla muun muassa korjaus- tai parannusehdotuksia journalisteille, ja he saattavatkin käyttää kommenttimääriä mittarina jutun kiinnostavuudelle.

Näiden lisäksi määrittelen tutkielmaani vielä neljännen kommentoinnin tarkoituksen:

Disinformointi: Tämä tarkoitus pohjautuu aiemmin esitettyyn Thorsten Quandtin synkän osallistumisen käsitteeseen (Quandt 2018). Disinformoinnin tarkoitusta toteuttavat kommentit ovat luonteeltaan trollaavia tai muutoin väärää tietoa levittäviä.

Nämä määritellyt tarkoitukset toimivat tutkielmassani tehdyn analyysin viitekehyksenä. Tarkastelen aineistonani toimivia kommentteja edellä esitettyjen piirteiden valossa selvittääkseni, missä määrin näitä piirteitä kommenteista löytyy ja onko eri aihealueiden juttujen kommenteissa eroa tarkoitusten esiintyvyydessä. Deliberaation termistä käytän tutkielmassani pääosin Veikko Pietilän käännöstä ”pohtiva keskustelu”, jota hän käyttää Chantal Mouffin artikkelin suomennoksessaan (Mouffe ja Pietilä 2009).

2.4 Muusta aiemmasta verkkokomentoinnin tutkimuksesta

Edellä esitellyn teoreettisen taustan avulla luodun viitekehyksen ja määriteltyjen tutkimuskysymysten avulla pyrin siis selvittämään Ylen verkkouutisten kommentoinnin

piirteitä ja sitä, eroaako kommentointi jutun aihealueesta riippuen. Tämänkaltaista kommentoinnin luonteen ja jutun aiheen välistä yhteyttä selvittävää tutkimusta ei ole tehty, joten pidän kandidaatintutkielmaani merkityksellisenä avauksena laajemmalle selvitykselle erilaisten juttujen kommentoinnin tyylistä.

Joitain tutkimuksia kommentoinnin ja jutun välisestä yhteydestä on tehty (Ziegele ym. 2016, 1420–1421), mutta nämä ovat keskittyneet kommenttimääriin eivätkä niinkään juttutyyppin tai jutun aihealueen ja kommentointityylin väliseen yhteyteen.

Lisäksi verkkouutisten kommentointia on tutkittu aiemmin muun muassa kielellisten piirteiden näkökulmasta, sekä suhteessa sosiaalisen median kommentointiin ja kulutukseen.

Lähelle oman tutkielmani kaltaista tutkimusta osuu Etelä-Koreassa verkkouutisten kommentoinnin ja iän ja sukupuolen välistä yhteyttä selvittänyt tutkimus. Tutkimuksen mukaan 30–40-vuotiaat kommentoivat verkkouutisia muita ikäryhmiä ahkerammin. Lisäksi miehet kommentoivat todennäköisemmin esimerkiksi urheilu-, talous-, politiikka- ja teknologiauutisia, kun taas naiset kommentoivat todennäköisemmin viihde-, rikos- ja lifestyle-aiheita. (Lee ja Ryu 2019.)

Katharina Ehret ja Maita Taboada tutkivat verkkouutisten englanninkielistä kommentointia suhteessa muuhun internetissä käytyyn vuorovaikutukseen kielellisen tutkimuksen näkökulmasta. Ehret ja Taboada vertailivat englanninkielisiä verkkouutisten alle kertyneitä kommentteja laajaan aineistoon muita nettirekistereitä (online registers), kuten blogeja ja arvioita, ja tarkastelivat niiden kielellisiä piirteitä. Tutkimuksen mukaan verkkouutisten kommentit ovat pääasiallisesti kielelliseltä tyyliiltään argumentoivia ja arvioivia (argumentative and evaluative), mutta yhdistelevät myös argumentoivaa ja informatiivista tyyliä (argumentative-informational style) osallistuviin ja arvioiviin piirteisiin (involved-evaluative characteristics). Verkkouutisten kommentit eivät Ehretin ja Taboadan mukaan kuitenkaan ole yhtä osallistuvia ja arvioivia kuin muut nettirekisterit. He mainitsevat myös nettirekisterien yhdistelevän piirteitä puhutusta ja kirjoitetusta kielestä. Nettirekisterit voidaankin siis nähdä

kielellisesti omana kommunikaatiomuotonaan erillisenä puhekielisestä ilmaisusta ja muodollisesta kirjoitetusta ilmaisusta. (Ehret ja Taboada 2021.)

Komentointiympäristön vaikutusta kommentoinnin tyyliin ovat puolestaan tutkineet Laura Calabrese ja Jérémy Jenard. He vertailivat Facebookin ja verkkouutisten kommentteja ja analysoivat niitä kvantitatiivisesti ja kvalitatiivisesti. Calabresen ja Jenardin tutkimuksen mukaan Facebook kannustaa kommentoijia keskittymään interaktiivisuuteen varsinaisen uutisaiheen sijaan. Tämän interaktiivisuuden korostamisen johdosta Facebookin kommenttiketjut siirtyvät sitä kauemmas alkuperäisestä aiheesta mitä useampi ihminen osallistuu keskusteluun. Hajanainen keskustelu puolestaan tekee aiheesta pysymisestä entistä vaikeampaa. Verkkouutisten kommenttiosioissa taas keskustelijoiden määrä ei vaikuttanut keskustelun pysymiseen uutisen aiheessa. (Calabrese ja Jenard 2018.)

2.5 Tutkimuskysymys

Pääasiallisen tutkimuskysymyksen alle on syytä koota muutamia aihetta tarkentavia ja rajaavia kysymyksiä, joiden avulla pääkysymyksen pohdinta selkeytyy. Kandidaatintyössäni tarkastelen eri juttutyyppeihin alle kertyneitä kommentteja ja vertailen näitä toisiinsa selvittääkseni mahdollisia eroja juttujen kommentoinnin välillä. Tätä tarkastelua tukevat vuoropuhelu Ziegelen ja Quiringin (2013) määrittelemien kommenttien tarkoitusten, ja Quandtin synkän osallistumisen teorian kanssa, sekä Ylen omien keskusteluohjeiden toteutumisen tarkastelu.

Pääkysymyksen kandidaatintyössäni on, millaista kommentointi Ylen kommenttiosioissa on ja miten eri juttutyyppeihin alla käydyt keskustelut eroavat toisistaan. Kysymykseen vastatakseni haen myös selkeyttä siihen, miten verkkouutisten kommenttien tarkoitukset jakautuvat aineistossani. Pääkysymyksen ja tarkentavan apukysymyksen avulla pyrin luomaan kuvan kommentoinnista Ylen verkkouutisten kommenttiosioissa ja tekemään havaintoja alustan kommentointityylistä. Uskon kysymysten tukevan toisiaan siinä määrin, että kandidaatintutkielmani tulosten pohjalta

on mahdollista saada käsitys ja luoda tietynasteisia yleistyksiä erilaisten juttujen kommentoinnin tyylistä Ylen alustalla.

Pääkysymys ja apukysymys muotoutuvat siis seuraavasti:

1. Millaista kommentointi Ylen kommenttiosioissa on, ja miten eri juttutyyppeiden ja aihealueiden alla käyty keskustelut eroavat toisistaan?
2. Miten verkkouutisten kommenttien tarkoitukset jakautuvat aineistossa?

3 AINEISTO JA MENETELMÄ

Keräsin aineistoni Ylen verkkosivuilta lokakuussa 2022. Aineiston hankkimisessa kävi ilmi, että Ylen jutut keräävät usein runsaasti kommentteja, vaikka kommentoinnille annetaan tyypillisesti aikaa reilun vuorokauden verran. Aikarajoitteinen kommenttiosio puolsi myös Ylen juttujen alle kertyneiden kommenttien valintaan aineistoksi, kuten myös alustan saavutettavuus. Valtiorahoitteisena mediana kaikkien on mahdollista kuluttaa Ylen sisältöjä, ja uutisjuttuja pääsee kommentoimaan luomalla Yle-tilin. Kommentoinnin anonyymiys kallisti valinnan myös nimenomaisesti Ylen alustoille kertyviin viesteihin, sillä esimerkiksi Helsingin Sanomien juttujen kommentointi vaatii usein omalla nimellä tunnistautumista ja kommentoimista.

Ylen kommenttien valintaa puoltavat myös alustan tarkat keskusteluohjeet. Yle kertoo pyrkivänsä edistämään demokratiaa ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksia sallimalla kommentoinnin juttujensa alla. Vaatimuksia keskustelulle ovat muun muassa tiivis ja selkeä ilmaisu, näkemysten perusteleminen, aiheessa pysyminen ja toiston välttäminen. (Yle 2019.)

”Yle tukee demokratiaa ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksia moniäänisellä keskustelulla ylläpitämässään palveluissa ja sosiaalisen median tileillään.” (emt.)

Selkeät ja tarkat keskusteluohjeet antavat osaltaan myös raamit tutkielmassani tekemälleni vertailulle kommenttien tarkoitusten esiintymisestä. Huomionarvoista on myös, että Ylen kommenttipalstoja esimoderoidaan STT:n moderaattoreiden toimesta (STT 2020). Moderointi saattaa tietyiltä osin siis vaikuttaa esimerkiksi disinformoinnin tarkoituksen esiintymiseen.

3.1 Aineiston hankinta ja esittely

Kandidaatintyöni aineistoksi valikoitui kolme Ylen verkkosivuilla lokakuussa 2022 julkaistua uutisjuttua kommentteineen. Juttujen valintaan vaikutti eritoten se, että niiden keräämä kommenttimäärä oli sopivan kandidaatintutkielmassa käsiteltäväksi. Kolmeen juttuun kertyneitä kommentteja on yhteensä 94, joista osa pidempää

kirjoituksia ja osa lyhyitä muutaman rivin huomautuksia. Kommenttien määrä on moneen Ylen verkkouutiseen verrattuna hieman vähäinen, mutta mielestäni riittävä antamaan suuntaa kommentoinnin tyylistä eri juttujen alla. Juttujen kommentointityylit erosivat toisistaan siinä määrin merkittävästi, että uskon niiden pohjalta voitavan luoda yleiskäsityksen eri aiheiden ja juttutyyppeiden kommentoinnista. Kommenttimäärän vähäisyyteen vaikuttavat myös kandidaatintutkielman rajattu laajuus ja tutkielman tekemisen aikarajoitteet, joiden puitteissa merkittävästi suuremman kommenttimäärän analysointi ei olisi ollut mahdollista.

Kyseisten juttujen valintaan vaikuttivat merkittävästi toisistaan eroavat aihealueet ja juttutyypit. Selvittääkseni kommentoinnin eroja erilaisten juttujen välillä, tulee aineistoksi valita selkeästi aiheiltaan ja juttutyypeiltään eroavia juttuja. Tältä pohjalta päädyin valitsemaan seuraavaksi esiteltävät jutut kommentteineen tutkielmani aineistoksi.

Valikoiduista jutuista yksi käsittelee kokoomuksen kansanedustaja Jari Kinnusen lakialoitetta (Yle 18.10.). Aloitteessa ehdotettiin, että Suomen turvallisuuden kannalta keskeisiin virkoihin nimitettäisiin vain syntyperäisiä Suomen kansalaisia. Juttu valikoitui edustamaan politiikka-aiheista uutisointia. Sen alle kertyi Ylen sallimassa kommentoinnin aikaikkunassa yhteensä 44 kommenttia.

Toinen valituista jutuista käsittelee jääkiekkomaalivahti Noora Rättyä ja tämän julkaisemaa urastaan kertovaa kirjaa (Yle 12.10.). Juttutyypiltään uutinen edustaa toisaalta urheilu-uutista, se oli Ylen sivuilla listattuna tähän kategoriaan, mutta myös henkilöjuttua. Jutussa käsitellään Rädyn uraa hänen kirjansa kautta, ja otsikkoon on nostettu hänen riitansa Suomen naisten jääkiekkomaajoukkueen entisen päävalmentajan Pasi Mustosen kanssa. Kommentteja jutussa on yhteensä 30.

Kolmantena aineistoon kuuluvana juttuna valitsin mediatuottaja Aram Aflatunin kolumnin (Yle 5.10.). Valitsin mielipidekirjoituksen kommentit aineistoksi, sillä kolumni on tyyllilajiltaan usein kärkeä ja herättää siten runsaasti keskustelua. Tämä vaikeutti osaltaan Ylen sivuilta sopivasti kommentteja keränneen kolumnin löytämistä, sillä

useissa kirjoituksissa kommentteja oli useampia satoja. Aflatunin kolumnin käsittelee Armeniassa syksyllä 2022 syttynyttä sotaa ja sitä, miten ihmiset ovat siihen paikan päällä reagoineet. Aflatunini vertailee myös Suomea ja Armeniaa toisiinsa ja löytää valtioiden välillä yhteyksiä muun muassa maiden verrattain pienen väkiluvun, geopoliittisen sijainnin, kielen ja sotahistorian kautta. Kommentteja kolumnin alle kertyi yhteensä 20, mikä on mainittavan pieni määrä verrattuna useisiin muihin Ylen julkaisemiin kolumneihin.

3.2 Menetelmä

Käytän kandidaatintutkielmassani tutkimusmetodina keskusteluanalyysiä. Keskusteluanalyysi on empiirinen lähestymistapa ihmisten väliseen vuorovaikutukseen, jonka tarkoituksena on etsiä keskustelussa esiintyviä yksityiskohtia kuten aloituksia ja vuoronvaihdoksia. Menetelmässä keskitytäänkin kokonaisuuden kannalta tärkeisiin yksityiskohtaisiin asioihin. Tyypillistä on myös aineiston tarkka litterointi, mikä ei tietenkään verkkokeskusteluja tarkasteltaessa ole mahdollista. (Laaksonen ym. 2013.)

Huomionarvoista onkin, ettei keskusteluanalyysi ole täten kaikilta osin sovellettavissa verkossa käytyjen keskustelujen analysointiin. Menetelmää on kuitenkin käytetty muun muassa chat-keskustelujen analysointiin jo 1990-luvun loppupuolella, kuten Laaksosen ym. huomauttaa. Keskittymällä nimenomaan keskustelun aloitukseen, vuoronvaihtoihin ja lopetukseen, ja jättämällä litteraatin tarkastelun huomiotta, menetelmää voidaankin perustellusti soveltaa verkkokeskustelujen muodossa käytyyn vuorovaikutukseen. (Laaksonen ym. 2013.)

Sovellan keskusteluanalyysiä tutkielmassani eritoten kommenttien tarkoitusten piirteiden määrittelyyn. Aloituksen, vuoronvaihdon ja lopetuksen sijaan tarkastelen informoinnin, pohtivan keskustelun ja palautteenannon tarkoituksia ja niiden toteuttamia tehtäviä kommenttiosioissa käydyissä keskusteluissa.

Tarkoitusten löytämiseksi lähestyn aineistoa keskusteluanalyysin kautta ja selvitän, miten keskustelun piirteet näkyvät aineistossani ja millaisia mahdollisesti eroavia piirteitä eri juttukategorioiden alta löytyy. Keskusteluanalyysi sopii nähdäkseni hyvin

tutkielmani tutkimusmetodiksi, sillä keskittyminen pieniin yksityiskohtiin mahdollistaa erojen löytämisen ja täten myös kommenttien tarkan jaottelun tarkoitusten kategorioihin.

Menetelmän avulla pyrin siis sekä löytämään eri juttujen kommentoinnin väliltä yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia että tarkastelemaan, mitä tarkoituksia kommentit tuovat käytyyn keskusteluun ja kartoittamaan mahdollista synkän osallistumisen esiintymistä kommenttikentissä. Keskusteluohjeiden asettamien tavoitteiden perusteella kommentoinnin tulisikin olla pitkälti yhteneväistä ja synkkää osallistumista ei pitäisi juurikaan olla havaittavissa. Toisaalta tiettyihin juttuihin saatetaan sallia erityylistä kommentointia, kuin toisiin.

4 ANALYYSI JA TULOKSET

Seuraavissa osioissa jaottelen tarkastelemiani kommentteja määriteltyjen kommentoinnin tarkoitusten perusteella neljään kategoriaan. Informoinnin kategoriaan valikoitui selkeästi omia kokemuksia tai uudenlaisia näkökulmia juttuun tuovia kommentteja. Pohtivan keskustelun kategoriaan kommentteja valikoitui selvemmin keskustelevia, ja osittain juttua ja muita mielipiteitä kyseenalaistavia viestejä. Palautteenannon kategoriaan sijoitetut kommentit puolestaan keskittyivät kritisoimaan jutun elementtejä, kuten otsikkoa, tai kehumaan juttua ylipäänsä. Disinformoinnin tarkoituksen kategoriaan ei kommentteja valikoitunut lainkaan. Taulukko 1 esittää kommenttien tarkoitusten jakautumista juttujen välillä.

4.1 Aineiston luokittelu

Kommentoinnin tarkoitusten kategorioiden erottelu osoittautui jokseenkin häilyväksi, sillä useampi kommentti sisälsi piirteitä sekä informoinnin että pohtivan keskustelun tarkoituksista. Osa kommentoijista käy keskustelua muiden kanssa kyseenalaistaen heidän näkemyksensä, mutta samalla tuoden uutta tietoa jutun ja muiden kommenttien kontekstiin.

Päällekkäisyyden välttämiseksi pyrin rajaamaan kategoriat tiukemmin. Esimerkiksi toisen kommentin kyseenalaistavia viestejä aineistosta löytyi kohtalaisen paljon. Nämä kommentit olen pääosin luokitellut pohtivaksi keskusteluksi, sillä ne eivät varsinaisesti tuo uusia näkökulmia tai informaatiota keskusteluun vaan pyrkivät haastamaan esitettyjä näkemyksiä. Näin ollen pohtivan keskustelun kategoriaan valikoitui myös pitkälti tavallisempia, mielipidettä ilmaisevia kommentteja, joita saatettiin perustella hieman jutun kannalta uudenkin tiedon avulla.

Myös hieman lisätietoa tarjoavat kommentit on pääsääntöisesti kategorisoitu pohtivaksi keskusteluksi, sillä vaikka ne ovat informatiivisia luonteeltaan, on niillä enemmän yhteistä deliberatiivisen kansalaiskeskustelun kuin varsinaisen tiedon lisäämisen kanssa. Yksi esimerkki tällaisesta kommentista on seuraavanlainen.

”Pointtihan ei ole ’Suomen valtion edun ja turvallisuuden tuhoamisaikeissa’, vaan syrjintäkiellon rikkomisen mahdolliseksi tekemisessä jonkin henkilöön liittyvän syyn, esim. alkuperän perusteella. Jos syrjintäkiellon rikkomisen perusteeksi hyväksytään jokin ominaisuus, vaikka alkuperä, niin hyväksytäänkö hetken kuluttua perusteeksi jokin toinen ominaisuus? Ehkä sukupuoli? Uskonto? ’Väärä’ mielipide? Esim. näihin syihin liittyvän syrjintäkiellon lausuu Suomen perustuslaki.”

Kyseisen kommentin jaottelin pohtivan keskustelun kategoriaan, sillä vaikka se tarjoaa lisätietoa perustuslain syrjintäkiellon pykälistä, on se nähdäkseni pääasiassa mielipidettä ilmaisevaa pohtivaa keskustelua. Kommentoija kyseenalaistaa edellisen osallistujan näkemyksiä ja tarjoaa omille mielipiteilleen perusteluja lakipykälien muodossa. Täten kommentin tarkoituksena on lähinnä kommentoida edellistä viestiä, eikä niinkään tuoda jutun kontekstiin lisää informaatiota.

Selkeästi informoinnin/suostuttelun kategoriaan jakautuva kommentti on esimerkiksi seuraavanlainen luonteeltaan.

”Onhan se marginaalinen laji ja business-mielessä vielä aivan lapsen kengissä, mutta on se siitäkin huolimatta olympialaji. Toki aina voidaan pohtia olisiko näitä Rädyn ja Susanna Tapanin mediakohuja yleensäkin tapahtunut, jos urheilijat saisivat kohtuullista ammattuurheilijan palkkaa.”

Kommentti ei tuo esiin omakohtaisia kokemuksia, mutta sen tarjoaa uudenlaisen näkökulman edellisessä kommentissa esitettyyn kantaan naisjääkiekkoilijoiden saamista tuista. Kommentista informatiivisen tekeekin uuden näkökulman tuomisen lisäksi sen viittaus sekä jutussa käsiteltyyn Noora Rädyn tapaukseen että jutun ulkopuoliseen Susanna Tapanin tapaukseen.

Osaa kommentteista oli myös hieman hankala sijoittaa mihinkään kommenttien tarkoitusten kategorioista. Tällaisia tapauksia oli kuitenkin vain yksittäisiä, ja ne on luokiteltu pohtivaksi keskusteluksi. Hankalia jaoteltavia tällaisista kommentteista teki niiden yksinkertainen luonne erillisenä huomiona, joka ei aivan ole informointia, mutta ei myöskään täysin pohtivaa keskustelua. Esimerkkinä tällaisesta kommentista on seuraava.

”Kiitos kommentista @Parapyrokraatti Myös hyvä ystävänä lääketieteen tohtori poimi saman lauseen ja kysyi: ’Ihminen on pohjimmiltaan hyvä, kunnes paha saa vallan. Miksi?’ Se on hyvä kysymys, joten saankin siitä aiheen seuraavaan kolumniin!”

Kommentti ei siis selvästi informoi tai osallistu keskusteluun pohtivan keskustelun tavalla. Kommentti ei myöskään anna jutusta palautetta, joten tarkka luokittelu osoittautui tässä tapauksessa vaikeaksi. Luokittelin kommentin kuitenkin pohtivan keskustelun kategoriaan, sillä se osallistuu keskusteluun ja ilmaisee mielipidettään edellisen kommentin sisällöstä.

Palautteenannon ja disinformoinnin tarkoitusten kohdalla luokittelu oli selkeämpää, sillä esimerkiksi palautetta antavia kommentteja oli aineistosta vain pieni osa. Nämä kommentit tarttuivat usein kiinni esimerkiksi jutun otsikkoon ja kritisoivat sitä. Toisaalta kolumnin alle kertyneissä palautteenannon tarkoitusta toteuttavissa kommenteissa lähinnä kiiteltiin juttua. Disinformoinnin tarkoitusta toteuttavia kommentteja taas aineistosta ei löytynyt lainkaan.

	Politiikkajuttu	Urheilujuttu	Kolumni	Yhteensä:
Informointi	7	6	10	23
Pohtiva keskustelu	37	21	5	63
Palautteenanto	0	3	5	8
Disinformointi	0	0	0	0
Yhteensä:	44	30	20	94

Taulukko 1: Kommentoinnin tarkoitusten esiintyminen aineistossa

4.2 Informoinnin tarkoitus kommentteissa

Informoinnin tarkoitusta toteuttavat kommentit olivat luonteeltaan uutta tietoa tarjoavia ja erityisesti omia kokemuksia jakavia. Ne tarjosivat lisätietoa tai uudenlaisia näkökulmia jutussa ja toisissa kommentteissa esitettyihin näkemyksiin.

Informoinnin tarkoitusta esiintyi Ylen verkkouutisten kommentteista kohtalaisen usein. Kaikista kommentteista 23 kategorisoitui informoinnin/suostuttelun tarkoitukseksi, eli noin 24 prosenttia. Informoinnin tarkoitusta esiintyi politiikkajutussa eritoten omien kokemusten jakamisen muodossa, kuten seuraavassa kommentissa.

”Olen syntynyt Suomessa, käynyt kouluni Suomessa ja elänyt lähes koko elämäni Suomessa. Puhun myös äidinkielenäni suomea. Äitini on kuitenkin ranskalainen ja hänen kautta olen saanut myös Ranskan kansalaisuuden. Miksi olisi sinusta oikein, että minua kohdeltaisiin kuin B-luokan suomalaista pelkän byrokraattisen kaksoiskansalaisuuden takia? Ja siis muutenkin: mitä byrokraattinen kansalaisuus kertoo ihmisen ominaisuuksista? Jos luovun kaksoiskansalaisuudestani, olenko yhtäkkiä sinun silmissäsi suomalaisempi tai vähemmän ranskalainen? Sen taaperona opitun ranskan kielen unohtaisikin ihan varmasti sekunneissa, kun kyseessä on muutenkin Suomen turvallisuuden kannalta hirveän vaarallinen kieli...”

Informointi käsitteenä oli tällaisissa tapauksissa hieman harhaanjohtava, sillä esimerkiksi edellä esitetty kommentti ei sinänsä tarjoa uutta tietoa, vaan haastaa edellisen kommentoijan näkemystä oman kokemuksen jakamisella. Ziegelen ja Quiringin jaottelussa (2013) yksi informoinnin tarkoituksen tehtävistä on kuitenkin uusien näkökulmien tuominen esimerkiksi omien kokemusten jakamisen kautta, joten kommentti kuuluu selkeästi tähän kategoriaan.

Merkillepantavaa on myös, että kommentti ei sinänsä tuo varsinaisen jutun aiheeseen uutta näkökulmaa, vaan pyrkii sen sijaan tarjoamaan sitä edeltävään kommenttiin. Tällaisia informoinnin tarkoitusta toteuttavia kommentteja löytyi aineistosta useampia, joten tältä osin olen analyysissäni venyttänyt informoinnin tarkoituksen määrittelyä koskemaan jutun aiheen lisäksi myös muiden kommentteihin näkökulmia ja argumentteja lisääviä kommentteja.

Urheilujutun kommenteissa oli löydettävissä hieman erilaisia informoinnin tarkoitusta toteuttavia kommentteja. Kun politiikkajutun informoivista kommenteista suuri osa jakoi omia kokemuksiaan, urheilujutussa tähän kategoriaan sijoittuvat kommentit taustoittivat jutun aiheita tarkemmin ja argumentoivat kattavin perustein muiden keskustelijoiden kanssa.

”Välillä sukupuolien välisistä eroista kumpuaa ongelmia. Mutta on ihan tyhmää väittää, että kaikki valmentajien ja pelaajien väliset ongelmat johtuvat sukupuolesta. Naisten jalkapallomaajoukkueen päävalmentaja Anna Signeul sai lähteä huonon pelimenestyksen johdosta. Ja sen jälkeen tuli esille asioita, jotka kertoivat ettei kaikki helmarienkaan leirissä ihan kohillaan ollut. Esim. Päävalmentaja kielsi Suomen kielen käyttämisen. Apuvalmentajan äitiyteen ei suhtauduttu suopeasti, minkä johdosta hän ei ottanut jatkopestiä. Ja tapaus Mirjami Penttinen oli pitkä ja kimurantti prosessi, jossa kyllä myönnettiin, että nuorten taitoluisteluharjoittelussa ei kaikki toteutunut eettisesti oikein, kun lapsille huudettiin ja ihmisiä alistettiin. Siltikin tämän prosessin jälkeen Mirjami Penttinen on palannut taitoluisteluvalmentajaksi, koska hän on niin ’hyvä’. Urheilun ongelmat kumpuavat monesti autoritääsesti valta-asemasta valmentajan ja urheilijan välillä. Ja urheilun pakkomielleisestä voittamiskulttuurista. Sukupuoliset erot ihmisten välillä voivat vielä pahentaa näitä ongelmia. Mutta nämä ongelmat voidaan välttää, jos urheilijat ja valmentajat ovat henkisesti tasapainoisia ja kommunikointikykyisiä, oli sukupuoli eroja tai ei.”

Tässä informoinnin tarkoitusta toteuttavassa kommentissa kommentoija nimenomaisesti taustoittaa jutussa käsiteltyä kiistaa Noora Rädyn ja Pasi Mustosen välillä. Kommentti antaa uuden näkökulman aiheeseen vertaamalla sitä muihin naisten huippu-urheilussa sattuneisiin kiistoihin valmentajien ja urheilijoiden välillä. Urheilujutussa jaettiin myös jonkin verran omakohtaisia kokemuksia informoinnin tarkoituksena, mutta näiden osuus oli selkeästi politiikkajuttuun verrattuna pienempi.

Kolumnissa informoivia kommentteja oli eniten, ja kommentit jakautuivat kohtalaisen tasaisesti neutraalimman taustatiedon tarjoamiseen ja omien kokemusten jakamiseen. Joitain erityispiirteisiä informoivia kommentteja jutun alta kuitenkin löytyi. Jutun yhteydessä osa kommentoijista esitti filosofisempia pohdintoja esimerkiksi pahuuden luonteesta, tuoden näin uuden näkökulman jutun alla käytyyn keskusteluun.

”Mutta mitä on pahuus? Se on arvovalinta, kuhunkin ja kulloiseenkin kulttuuriin sidoksissa. Ajatellaanpa ilmiöitä nimeltä teurastus. Kun puhutaan eläinten teurastuksesta, se on neutraali, normaali ja tarpeellinen toimenpide. Kun puhutaan ihmisten teurastuksesta, se on julminta pahuutta mitä olla voi. Toimenpide on sama, mutta kohteelle suodusta arvosta riippuen se on hyvyyttä tai pahuutta.”

Tällaiset kommentit olivatkin tavallisempia juuri kolumnin alla, joskin urheilujutun kommenttiosiossa käyty keskustelu naisjääkiekkoilijoiden palkkauksesta voidaan mieltää samankaltaiseksi. Kolumnin pohdiskelevammassa kommentissa tyyli oli kuitenkin huomattavasti eräänlaisiin perimmäisiin kysymyksiin, kuten ihmisluontoon, suuntautuvampi kuin urheilujutun kommenteissa.

Vaikka suoranaisesti linkkejä ei yhdessäkään informoivassa kommentissa jaettu, ehdotettiin yhdessä kolumnin kommentissa Google-haun tekemistä tietyllä hakusanalla, minkä laskin myös informoinnin tarkoitukseksi. Tämä on toisaalta myös tapa kiertää Ylen keskusteluohjeissa kiellettyjen linkkien jakamista.

4.3 Pohtivan keskustelun tarkoitus kommenteissa

Pohtivan keskustelun tarkoitusta toteuttaviksi kommenteiksi lukeutui pääasiassa mielipidettä vaihtelevin perustein ilmaisevia viestejä. Kategorian kommenteissa pyrittiin tuomaan oma näkemys esiin, mutta varsinaisesti uutta tietoa niissä ei tarjottu.

Pohtivan keskustelun tarkoitus oli tarkastelluissa kommenteissa selkeästi yleisin Ziegelen ja Quiringin esittelemistä tarkoituksista. Pohtivan keskustelun tarkoitusta toteuttavia kommentteja oli yhteensä 63, eli noin 67 prosenttia kaikista aineiston kommenteista. Selkeimmin pohtivaa keskustelua kommentointi oli politiikka- ja urheilujuttujen kommenttiosioissa, joista politiikka-aiheisessa jutussa pohtivaa keskustelua esiintyi suhteessa eniten.

Toisaalta pohtivan keskustelun tarkoituksen määrittely osoittautui kohtalaisen laajaksi ja monia informoinnin tarkoitusta toteuttavia kommentteja olisi myös voinut sisällyttää pohtivaan keskusteluun. Kategorian rajausta olikin täten neljästä kategoriasta laajin, mikä osaltaan selittää pohtivan keskustelun kommenttien määrää.

Politiikka- ja urheilujutuissa pohtivan keskustelun tarkoitusta toteuttavat kommentit olivat kaikista selkeimmin poliittista keskustelua ja mielipiteenilmaisua. Eritoten nimenomaan politiikka-aiheisessa jutussa pohtivan keskustelun kommentit koskivat pääasiassa poliittista keskustelua, mikä oli osittain oletettavaa jutun aihealueen huomioon ottaen.

Politiikkajutun kommentteista 37, eli noin 84 prosenttia, oli pohtivan keskustelun tarkoitusta toteuttavia. Kommenteissa toistuivat sekä jutussa esitettyä kansalaisaloitetta puoltavat että sitä vastustavat mielipiteet. Jutun keskustelusta puuttui siis oleellisesti kahta muuta kommenttien tarkoitusta toteuttavia viestejä, mikä johtaa käydyn keskustelun deliberatiiviseen luonteeseen.

”Näen ongelman kaksoiskansalaisuudessa, mutta en hirveästi sitä tiukemmalle vetäisi rajaa. Suomalaiseksi voi tulla, oli syntynyt missä vaan, mutta ongelma on jos samalla jää venäläiseksi.”

Urheilujutun pohtivan keskustelun kommenteissa puolestaan toistuivat näkemykset naisjääkiekkoilijoiden palkkauksesta. Informoinnin kategoriaan luetelluissa kommenteissa toistui myös sama aihe, mutta pohtivan keskustelun tarkoitusta toteuttavat viestit eivät informointiin verrattuna pyrkineet niinkään tuomaan uusia näkökulmia tai jakamaan omia kokemuksia, vaan ilmaisemaan mielipidettä kyseisestä aiheesta.

”Omat sympatiani ovat Mustosen puolella. Rätty ei osoittanut riittävää sitoutumista maajoukkueen toimintaan, ja valmentaja teki ratkaisunsa. Sama valmentaja on tehnyt hurjan työn sen eteen, että naiskiekkoilijat saavat merkittävää rahallista tukea. Tiedän monia maajoukkueetason naisyksilöurheilijoita, joita kiekkoilijoiden rahallinen tuki nyppii.”

Tässä kommentissa kommentoija ilmaisee mielipiteensä jutussa käsitellystä kiistasta ja kertoo olevansa siinä Pasi Mustosen puolella. Kommentissa voidaan huomata myös informoinnin tarkoitukselle tyypillistä oman kokemuksen jakamista, mutta tässä tapauksessa olen tulkinnut kommentin tarkoituksen olevan tyyliiltään kuitenkin enemmän pohtivaa keskustelua. Oma kokemus, tai ainakin väitetty kokemus, mainitaan lyhyesti viestin loppupuolella oman näkemyksen tueksi, eikä väitteitä varsinaisesti

perusteta sille. Kokemusta käytetään siis pönkittämään oman mielipiteen luotettavuutta, mutta sen ei koeta olevan tarpeeksi tärkeässä asemassa, jotta koko mielipiteen voisi rakentaa sen varaan. Täten kyseinen kommentti on tutkielman kontekstissa luokiteltu tarkoitukseltaan pohtivaksi keskusteluksi.

Kolumni oli ainoa aineiston jutuista, jonka kommenttiosiossa pohtivan keskustelun tarkoitus ei ollut yleisin tarkoituksista. Kolumnin alle kertyneet pohtivan keskustelun tarkoitusta toteuttavat kommentit olivat kuitenkin samankaltaisia politiikka- ja urheilujuttujen kommenttien kanssa, joskin niistä osaa oli hieman vaikea kategorisoida mihinkään tarkoitukseen, kuten aiemmin esitin. Kolumnin pohtivan keskustelun kommentit siis keskittyivätkin pääosin nimenomaan ilmaisemaan mielipidettä ja omaa kantaa jutun aiheeseen tai muiden kommentteihin liittyen.

”Vai että mahdollisimman normaalina? Kuulostaa siltä, että on luovutettu ja keskitytään naurtimaan viimeisistä päivistä ennen loppua. Jos täällä syttyisi sota, emme todellakaan eläisi mahdollisimman normaalia elämää, vaan suvun naiset ja lapset pakkaisivat tavarat ja ajaisivat täältä pois. Koulunkäynti on yhdentekevää, kun on elämä kyseessä. Menetettyä henkeä ei saa takaisin, mutta menetettyä aika koulussa voi aivan hyvin käydä myöhemminkin.”

Tällaisia Armenian tilanteen rinnastuksia Suomeen kommenttiosion pohtivan keskustelun viesteissä esiintyi runsaasti. Kommentoijat pohtivat samanlaisen tilanteen syntymistä Suomessa ja toisaalta vertasivat Armenian sotaä esimerkiksi talvisotaan. Kommentit laajentavat jutussa esitettyä vertausta, mutta eivät nähdäkseni tarjoa niin erilaisia näkökulmia, että ne voisi luokitella informoiviksi.

4.4 Palautteenannon tarkoitus kommentteissa

Palautteenannon tarkoitukseen luetut kommentit pääasiassa kritisoivat tai kiittelivät juttujen aiheita tai jutuissa tehtyjä sanavalintoja. Ne toisaalta ilmaisevat tietenkin kirjoittajan mielipidettä, mutta eivät kuitenkaan ole tarpeeksi pohtivan keskustelun kaltaisia. Selkein erottava tekijä onkin nimenomaan jutun kirjoittajalle suunnatun palautteen antaminen kommentin välityksellä.

Palautteenantoa esiintyi neljästä kommentoinnin tarkoituksesta selkeästi vähiten. Yhteensä kahdeksan kommenttia, eli vain 9 prosenttia, antoi jutusta, sen sisällöstä ja toisaalta myös joistain sanavalinnoista palautetta.

Merkittävästi politiikkajutussa palautteenantoa ei esiintynyt ollenkaan. Urheilujutussa palautteita oli kolme, joista kaksi ilmaisivat tyytymättömyytensä jutun otsikkoon.

”Alussa statementti: ’Suomen menestynein maalivahti’ on aikas lailla virheellinen. Ehkä naismaalivahdeista menestynein.”

Kahden tällaisen kommentin lisäksi yksi palautteenannon tarkoitusta toteuttava kommentti käsitteli juttua kokonaisuutena, jälleen ilmaisten tyytymättömyyttä.

”Enpä nyt oikein saanut selvää tosta jutusta, mitä kauheaa tämä hirviövalmentaja on tehnyt? Tuollaisen otsikoinnin jälkeen olisi ollut reilua myös avata asiaa. Sen sijaan Rädyn kommentit jäivät kyllä monet ihmetyttämään. Onkohan nyt niin että pata kattilaa soimaa?”

Kolumnissa palautteenanto oli puolestaan merkittävässä osassa kommentoinnin tarkoituksista, jopa yliedustettuna kahteen muuhun juttuun verrattaessa. Kommenteista viisi oli tarkoitukseltaan palautetta antavia ja näistä viidestä suurin osa keskittyi kehumaan juttua ja sen aihetta.

”Kiitos kirjoituksestasi Aram. Minua se ainakin kosketti ja lisäsi tietovarantoa ja ymmärrystä. Rauhantyötä tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan aiemmin. Ja erityisesti nuorten parissa.”

Osa kiittelevistä kommenteista ilmaisi myös mielipidettään, eli ne olisi toisaalta voitu laskea myös pohtivaksi keskusteluksi. Päädyin kuitenkin luokittelemaan nämäkin kommentit palautteenannoksi, sillä niiden keskiössä on nimenomaan artikkelista kiittäminen ja vasta sen jälkeen jonkin oman näkemyksen esittäminen. Oma näkemys esitettiin myös usein suppeasti ilman kummempia perusteluja, joten kommenttien pääasiallinen tarkoitus onkin täten jutun kehuminen eli palautteenanto.

4.5 Disinformoinnin tarkoitus kommenteissa

Disinformoinnin tarkoitusta ei ollut havaittavissa yhdessäkään aineiston kommentissa. Keskustelu oli suurimmaksi osaksi asiallista kaikkien juttujen alla, vaikka keskustelijat

intoutuivatkin välillä väittelemään mielipiteistään. Suoranaista trollaamista tai selkeää disinformaation välittämistä kommenttiosioissa ei kuitenkaan ollut. Osaltaan tähän varmasti vaikuttaa Ylen käyttämä esimoderointi, joka tutkielmani aineiston pohjalta vaikuttaa noudattelevan Ylen keskusteluohjeissaan määrittelemää linjaa. Näiltä osin voidaankin varovaisesti todeta, että moderointi toimii ainakin Ylen alustalla paremmin kuin Quandt antaa artikkelissaan ymmärtää (2018).

4.6 Tulokset ja päätelmät

Lähdin tutkimuskysymysteni avulla selvittämään Ylen verkkouutisten kommenttien luonnetta ja mahdollisia eroja eri aihealueiden juttujen kommentoinnissa. Vastaan seuraavaksi pääkysymykseeni ja sitä tukevaan apukysymykseeni analyysini tulosten pohjalta.

4.6.1 Kommentoinnin tarkoitukset Ylen kommenteissa

Pääasiallista tutkimuskysymystä tukeva apukysymykseni koski kommentoinnin tarkoitusten jakautumista aineistossani. Kommentoinnin tarkoituksista pohtiva keskustelu osoittautui kaikkein yleisimmäksi aineistossa. Informointi oli toiseksi yleisintä ja kolumnissa jopa pohtivaa keskustelua yleisempää. Selkeästi vähiten tarkoituksista esiintyi puolestaan palautteenantoa, jota ei esimerkiksi politiikkajutussa ollut lainkaan.

Kommenttien tarkoitusten esiintyvyys vaikuttaisi olevan linjassa aiemman samankaltaisen tutkimuksen kanssa. Ziegele ja Quiring esittelevät artikkelissaan tarkoitusten frekvenssejä tarkastelleita tutkimuksia, joista yhdessä noin kolmasosa analysoiduista kommentteista toi uusia näkökulmia kommentoimaansa juttuun (Ziegele ja Quiring 2013; De Keyser ja Raeymaeckers 2011). Toisessa tutkimuksessa taas yli puolet analysoiduista kommentteista sisälsi viittauksia muihin kommentteihin, eli ne olivat pohtivan keskustelun kannalta tärkeällä tavalla vuorovaikutteisia (Ziegele ja Quiring 2013; Singer 2009). Aineistoni kommentteista 46 vastasi aiempaan kommenttiin. Näistä 27 oli politiikkajutussa, jonka kommentointi oli kaikista eniten pohtivan keskustelun kaltaista.

Kommenttien tarkoitusten jakauma vaikuttaisi siis olevan linjassa laajempia aineistoja käyttäneiden tutkimusten kanssa. Kandidaatintutkielmani rajatusta aineistosta huolimatta pidänkin kuitenkin mahdollisena tehdä tulosteni pohjalta suuntaa antavia tulkintoja Ylen kommenttiosioissa esiintyvistä kommenteista, niiden tarkoituksista ja kommentointityyleistä.

4.6.2 Kommentoinnin erot

Valituista jutuista eniten kommentteja keräsi siis lakialoitetta käsittelevä politiikkajuttu, jonka kommenteista valtaosa oli pohtivaa keskustelua, yhteensä 37. Informoinnin tarkoitukseen luettavia kommentteja jutun alta löytyi seitsemän ja palautteenantoa ei yhtäkään. Kommenttikentässä keskusteltiin pääasiassa jutun aiheesta, eli Kinnusen jättämästä lakialoitteesta. Kommenttikentässä ei ollut havaittavissa synkän osallistumisen kaltaista disinformaation levittämistä tai trollausta, vaan erilaisia mielipiteitä vaihdettiin asiallisesti ja pohtivan keskustelun hengessä.

Toiseksi eniten kommentteja aineiston jutuista keräsi urheilujuttu. Kommenteista suurin osa keskittyi niin ikään uutisjutun aiheeseen ja eritoten esille nostettuun Noora Rädyn ja Pasi Mustosen väliseen työsuhteeseen sekä naisjääkiekkoilijoiden palkkatasoon miesjääkiekkoilijoihin verrattuna. Kommentoinnin tarkoituksista eniten esiintyi pohtivaa keskustelua, 21 kommenttia. Informoinnin tarkoitusta toteutti kuusi kommenttia ja palautteenantoa kolme.

Kolumnin kommentointi tuntui eroavan selvimmin muiden juttujen kommenteista. Tarkoituksista eniten esiintyi muista jutuista poiketen informoinnin tarkoitusta, yhteensä 10 kommenttia. Pohtivaa keskustelua ja palautteenantoa molempia edusti viisi kommenttia. Kommenttiosiossa käytiin keskustelua jutun kirjoittajan kanssa, mutta on syytä muistaa, ettei kommentoijan nimimerkin yhteyttä jutun kirjoittajaan voida todistaa tässä tutkielmassa. En kuitenkaan näe, että tätä yhteyttä olisi syytä epäillä. Myös palautteenannon määrä oli selvästi suurempi kuin muissa jutuissa, mikä johtuu osaltaan juttua kiittelevistä kommenteista, joita oli yhteensä neljä. Kolumnien

kommentointi vaikuttaisikin siis olevan selkeästi muista juttutyypeistä ja -aiheista eroavaa.

Politiikkajutun ja urheilujutun kommentointi taas oli keskenään hyvin samankaltaista. Joitakin pieniä eroja oli havaittavissa, esimerkiksi kommenttien tarkoitusten esiintymisessä, mutta pääasiassa molempien juttujen kommentointityylit olivat asiallisia ja pääosin pohtivaa keskustelua. Eritoten politiikkajutussa kommentoinnin tarkoituksista ylivoimaisesti eniten esiintyi pohtivaa keskustelua, mikä oli toisaalta odotettavaa politiikka-aiheisessa jutussa.

Pääkysymykseeni vastatakseni: Ylen kommenttiosioissa käyty keskustelu on pitkälti asiallista, muita kommentoijia ja jutussa esitettyjä näkemyksiä haastavaa, keskustelevaa ja deliberatiivista. Kommentoijat osallistuvat juttujen alla käytyyn keskusteluun aktiivisesti ja usein kohtalaisen pitkillä viesteillä. Tavallisempien uutisjuttujen kommentoinnissa ei vaikuttaisi tutkielmani analyysin pohjalta olevan suuria eroja, mutta kolumnien kommentointi on selkeästi muista jutuista eroavaa. Tätä puoltavat kommentointityylin eroavaisuus ja kommenttien tarkoitusten selkeästi eriävä jakautuminen. Toisaalta kolumnit keräävät Ylen verkkosivuilla myös huomattavan määrän kommentteja, joskin tähän tutkielmaan valikoitui kommenttimäärältään harvinaisempi kirjoitus.

4.6.3 Aineiston arviointi

Pidän tutkielmani aineistoa käyttökelpoisena tutkielmani tarkoituksen huomioon ottaen. Tutkielmani tarkoituksena on toimia eräänlaisena avauksena laajemmalle verkkouutisten kommentointityylien tutkimukselle yleistettävien havaintojen tekemisen sijaan, ja tämän valossa pidän aineiston valintaa ja rajausta perusteltuna. Aineistoa ja siihen liittyviä rajoitteita on kuitenkin syytä tarkastella vielä kriittisesti.

Disinformoinnin tarkoitusta ei aineistoni kommenteista löytynyt lainkaan. Tähän vaikuttaa varmasti osaltaan Ylen käyttämä esimoderointipalvelu, jossa mahdollisesti huomioidaan juuri disinformoivat ja trollaavat kommentit. Kommentit Ylen verkkojutuissa olivatkin pääasiassa asiallista mielipiteenvaihtoa, uusia näkökulmia

avaavia huomioita ja käyttäjien antamaa palautetta jutusta. Ylen luonne keskustelualustana saattaa myös vaikuttaa disinformoinnin tarkoituksen esiintymiseen, verrattuna esimerkiksi sosiaalisen median alustoihin.

Kolumnin kommentointi osoittautui selkeimmin muista jutuista eroavaksi. Tähän saattaa toki vaikuttaa kolumnin aihe. Kovin monella kommentoijalla ei välttämättä ole pohtivan keskustelun tarkoituksen edellyttämää mielipidettä ilmaistavaksi Armenian sotatilasta, joten kommentointi saattoi tältä osin kallistua informoinnin tarkoituksen puolelle. Toisaalta myös kolumnin kirjoittajan osallistuminen keskusteluun saattoi vaikuttaa kommentoinnin tyyliin. Lisäksi on syytä todeta, että kolumnin kommenttimäärä oli vähäinen verrattuna muihin kolumneihin Ylen sivuilla.

Tutkielmani aineiston laajuus saattaa myös osaltaan vaikuttaa tuloksiin. Pysin valikoimaan mahdollisimman erilaiset jutut, jotta kommentoinnin eroja olisi mielekästä tarkastella. Aineiston kommenttimäärä jäi kuitenkin pieneksi, sillä koin, ettei kovin paljoa laajempaa aineistoa olisi mielekästä tarkastella kandidaatintutkielmassa. Tutkielman tarkoituksena ei myöskään ollut tehdä laajasti yleistettävissä olevia havaintoja, vaan avata tutkimuskenttää tarkastelemaan juttutyyppeiden ja -aiheiden välisen kommentoinnin eroja.

5 YHTEENVETO JA POHDINTA

Tässä tutkielmassa tarkastelin, miten verkkouutisten kommentointityylit eroavat juttutyypin ja -aiheen mukaan. Aineistonani käytin Ylen verkkosivuilla julkaistujen politiikka-aiheisen jutun, urheilujutun ja kolumnin alle kertyneitä kommentteja, joita oli yhteensä 94. Aineistoni on toki rajatun kokoinen, mutta nähdäkseni tarpeeksi laaja kommentointityylien erojen selvittämiseksi. Tarkastelin juttujen kommentointityylejä keskusteluanalyysin avulla ja luokittelin kommentit neljään kategoriaan niiden toteuttaman tarkoituksen perusteella. Kategoriat olivat informointi, pohtiva keskustelu, palautteenanto ja disinformointi. Vertasin kommenttien jakautumista eri kategorioihin juttujen välillä ja selvitin näin, miten kommentointityylit eri juttujen alla eroavat toisistaan.

Tutkielman tulosten pohjalta on perusteltua todeta, että juttutyypillä oli eniten vaikutusta kommentointiin. Kolumnin kommentit erosivat selkeästi kahdesta muusta jutusta esiteltyjen kommentoinnin tarkoitusten esiintymisen kannalta tarkasteltuna. Poliittikajutun ja urheilujutun kommenttien tarkoitukset jakoutuivat keskenään samankaltaisesti, joskin pieniä eroja näidenkin juttujen kommentoinnissa oli havaittavissa. Huomionarvoista on myös, ettei synkkää osallistumista, tai tässä tutkielmassa disinformoinnin tarkoitusta, esiintynyt aineistossa lainkaan. Disinformoinnin tarkoituksen puuttuminen on merkityksellistä johdannossa esiteltyjen verkkokeskustelun tyyliä ja laatua koskevien näkemysten valossa, ja siihen vaikuttaa varmasti osaltaan Ylen käyttämä esimoderointipalvelu. Toisaalta Yle saattaa olla keskustelualustana luonteeltaan asiallisempi, kuin esimerkiksi sosiaalisen median sivustot.

Tutkielmani tulosten pohjalta olisikin jatkossa mielenkiintoista selvittää kommentointityylien eroja laajemmalla skaalalla ja aineistolla. Mahdollinen tutkimuskohde voisikin olla kommentointityylien erojen selvittäminen paitsi erilaisten juttujen, niin myös eri uutislähteiden välillä. Olen toiminut aiemmin verkkouutisten kommenttien moderaattorina ja tältä pohjalta olettaisin, että kommentointityylit ovat

eri uutislähteissä hyvinkin erilaisia. Lisäksi kommentoinnin tyyliä voisi selvittää laajemmin koskien yleisesti verkkokeskustelujen ja verkkouutisten kommentoinnin eroja.

LÄHTEET

Calabrese, Laura ja Jérémy Jenard. 2018. "Talking About News. A Comparison of Readers' Comments on Facebook and News Websites." *French Journal for Media Research* 10.

Ehret, Katharina ja Maite Taboada. 2021. "Characterising Online News Comments: A Multi-Dimensional Cruise Through Online Registers." *Frontiers in artificial intelligence* 4. <https://doi.org/10.3389/frai.2021.643770>

livanainen, Tapani. 2019. Kommentointi osallistamisen välineenä: Tutkimus verkkokomentointia koskevista käytännöistä suomalaisilla uutissivustoilla. Tampereen yliopisto. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-201911276364>

Kangaspunta, Veera. 2016. "Talvivaara Ja Kommenteissa Keskustelevat Julkisot." *Media & Viestintä* 39 (1): 24–54. <https://doi.org/10.23983/mv.61438>

Kangaspunta, Veera. 2021. Verkko uutisten kommentit julkisen osallistumisen muotona ja julkisen rajapinnoilla. Tampereen yliopisto. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-1818-5>

Laaksonen, Salla-Maaria, Janne Matikainen & Minttu Tikka. 2013. Otteita verkosta: verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät. Tampere: Vastapaino.

Lee, Sang Yup ja Min Ho Ryu. 2019. "Exploring Characteristics of Online News Comments and Commenters with Machine Learning Approaches." *Telematics and informatics* 43: 101249–. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2019.101249>

Mouffe, Chantal, ja Veikko Pietilä. 2009. "Keskusteleva Demokratia Vai Kiistelevä Moniarvoisuus?" *Media & Viestintä* 32 (3): 45–53. <https://doi.org/10.23983/mv.62985>.

Pietilä, Veikko. 2001. "Yleisönohasto ja Internet keskusteluareenoina." *Media & Viestintä* 24 (2): 18–33. <https://doi.org/10.23983/mv.61623>

Quandt, Throsten. 2018. "Dark Participation." *Media and Communication (Lisboa)* 6 (4): 36–48. <https://doi.org/10.17645/mac.v6i4.1519>

STT. 2020. "STT alkaa moderoida Keski-suomalainen-konsernin artikkelikommentteja – yhteistyössä yli 60 lehteä". Luettu 2.10.2022. <https://stt.fi/stt-alkaa-moderoida-keski-suomalainen-konsernin-artikkelikommentteja/>

Westlund, Oscar ja Mats Ekström. 2018. "News and participation through and beyond proprietary platforms in an age of social media." *Media and Communication* 6 (4): 1–10. <https://doi.org/10.17645/mac.v6i4.1775>

Yle. 2022. Hyvin sanottu: tutkimustulokset 2022. <https://drive.google.com/file/d/1inUrHKiyQJfpJkRb63zVGFuSqK4IFJbW/view>

Yle. 2019. Keskusteluohje. <https://yle.fi/aihe/s/keskusteluohje>

Ziegele, Marc ja Oliver Quiring. 2013. "Conceptualizing Online Discussion Value: A Multidimensional Framework for Analyzing User Comments on Mass-Media Websites." *Annals of the International Communication Association* 37 (1): 125–153. <https://doi-org.libproxy.tuni.fi/10.1080/23808985.2013.11679148>

Ziegele, Marc, Mathias Weber, Oliver Quiring & Timo Breiner. 2018. "The dynamics of online news discussions: effects of news articles and reader comments on users' involvement, willingness to participate, and the civility of their contributions", *Information, Communication & Society* 21 (10): 1419–1435. [10.1080/1369118X.2017.1324505](https://doi.org/10.1080/1369118X.2017.1324505)

AINEISTOT

Aflatuni, Aram. 2022. "Aram Aflatunin kolumni: Kun sota syttyy, on aika järjestää festivaalit". Yle. <https://yle.fi/a/3-12643228>

Hankaniemi, Anu Leena. 2022. "Syntyperäisiä suomalaisia poliiseja haluava lakialoite herätti heti vastustusta, kokoomus sanoutuu irti". Yle. <https://yle.fi/a/74-20001739>

Hirvonen, Hinni. 2022. "Noora Rätty avautuu kirjassaan rajusta riidasta Pasi Mustosen kanssa – "Oikeudessa tavataan, huusin perään". Yle. <https://yle.fi/a/3-12656288>